

Cvičení 1 – Teorie spotřebitele

---

1) **Užitek:** Jana má ráda koblíhy. Janin celkový užitek z konzumace koblíh je následující

Koblíha	TU	MU
1	4	
2	7	
3	9	
4	10	
5	10	
6	8	

- O jakou verzi pojetí užitku se jedná?
  - Zakreslete do grafu TU Jany, označte bod nasycení.
  - Vypočítejte mezní užitek z konzumace koblíh a zakreslete.
- 3) **Indiferenční analýza:** Nakreslete indiferenční křivky pro následující spotřební situace a vysvětlete. Co můžeme říci o mezní míře substituce ve spotřebě?
- Jana má ráda dort jen se šlehačkou, bez šlehačky jí dorty nechutnají (na jeden kousek dortu potřebuje 1 šlehačku)
  - Pan Novák rád čte Mladou frontu, Blesk ho však vůbec nezajímá
  - Petr je silný kuřák a na značce cigaret mu nezáleží, je mu jedno jestli kouří Petry nebo Sparty
  - Karel má rád zmrzlinu a hranolky. Přitom ale nechce tyto dvě věci konzumovat najednou
  - Lenka má ráda kuřecí maso. Po rybě je jí špatně
  - Petr se rád dívá na filmy, hudbu poslouchá jenom občas.
- 4) **Rozpočtové omezení:** Pan Novák jde nakupovat do potravin. Za nákup hodlá utratit 600 korun. Potraviny (P) stojí v průměru 40 Kč/kus a cigarety (C) 20 Kč/krabičku.
- Zakreslete linii rozpočtu pana Nováka.
  - Určete mezní míru substituce ve směně (MRSe).
  - Naznačte množinu tržních příležitostí pana Nováka
  - Jak se změní linie rozpočtu pokud bude pan Novák ochotný vydat za nákup jen 400 korun?
  - Vláda se rozhodla, že bude lidem dávat lístky na základní potraviny v nominální hodnotě 200 korun. Jak to změní linii rozpočtu (vycházejte z původního zadání)
  - V supermarketu mají akci. Při nákupu potravin nad 200 Kč dostane zákazník slevu 50% na další nákup potravin. Jak se změní linie rozpočtu? Jak se změní MRSe. (vycházejte z původního zadání)
  - Vláda uvalila na cigarety spotřební daň ve výši 30 korun na krabičku cigaret. Vypočítejte jak se změní MRSe a linie rozpočtu? (vycházejte z původního zadání)
  - Pokud by vláda rozhodla, že daň na cigarety uvalí až od páté zakoupené krabičky, jak by se změnila linie rozpočtu. (vycházejte z původního zadání)
  - Nakreslete optimální volbu pana Nováka za předpokladu, že (vycházejte z původního zadání)
    - Pan Novák je velmi silný kuřák

- ii) Pan Novák je občasný kuřák, velmi rád však jí.
- iii) Miluje jídlo, když má cigarety, tak si zapálí, ale nepřináší mu to žádný požitek
- iv) Pan Novák je nekuřák

- 4) **Optimum spotřebitele:** Pan Smutný má rád čokoládu. Přitom je mu jedno jestli konzumuje Milku nebo Orion. Nesní přitom více než 7 čokolád týdně ani kdyby je měl zdarma.
- a) Nakreslete indifferenční křivku pana Smutného pro tyto dva druhy čokolády
  - b) Jak bude vypadat optimální volba pana Smutného
  - c) Nakreslete indifferenční křivku pro ostatní statky a čokoládu
  - d) Načrtněte křivku celkového užítku pro čokoládu a křivku mezního užítku
- 5) **Výpočet optima spotřebitele:** Karel se rozhodl na kulturu vynaložit 1600 korun. Bude navštěvovat kino (X) a nakoupí knížky (Y). Jeho funkce užítku je $U=XY$. Jedna návštěva kina Karla stojí 100 korun a kniha vyjde v průměru na 200 korun.
- a) Určete MRSc, MRSe
  - b) Zapište linii rozpočtu a zakreslete
  - c) Vypočítejte optimální množství knih a návštěv kina, kterou Karel zvolí. Zakreslete.
- 6) **Optimum spotřebitele.** Paní Smutná nakupuje instantní polévky. Přitom je jí jedno jestli konzumuje Maggi (X) či Vitanu (Y). $U=x + y$
- a) Nakreslete indifferenční křivku paní Smutné pro tyto dva statky
  - b) Na čem bude záviset optimální volba paní Smutné?
  - c) Předpokládejme, že polévka Vitana stojí 10 Kč a Maggi 15 Kč. Paní Smutná chce na nákup vynaložit 90 Kč. Určete optimální volbu paní Smutné.
  - d) Jaká je v optimu MRSc a MRSe?
  - e) Jak by vypadala užitková funkce, pokud by byla za jednu polévku Maggi ochotna obětovat dvě Vitany?
- 7) **Přebytek spotřebitele:** Užitková funkce spotřebitele má tvar $U = 200x - 4x^2$. Cena statku X je 40 Kč.
- a) Kolik statků spotřebitel nakoupí pokud chce maximalizovat svůj užitek?
  - b) Vypočítejte velikost přebytku spotřebitele a zakreslete.